

Omvärldsanalys 2022

Syfte

Svenska kyrkan i Umeå ska verka in i den värld vi lever i och utifrån sitt uppdrag – som vi i församlingsinstruktionen speglar genom begreppen *kärlek*, *hopp* och *tro* – möta de särskilda utmaningar som finns i vår tid. Omvärldsanalysens syfte är att ge en översiktlig beskrivning av dessa sammanhang och visa på utmaningarna som särskilt påverkar Svenska kyrkan i Umeå. Det sker först i ett geografiskt perspektiv, från världen till pastoratet, därefter utifrån uppdragets fyra dimensioner – gudstjänst, undervisning, diakoni, mission – och sist i dokumentet med utgångspunkt i barnens villkor.

1. Våra sammanhang

Om världen

Internationella konflikter: När detta skrivs pågår krig i Ukraina och konflikter uppstår där länder ställs mot länder och stormakter mot stormakter. Sanktioner och blockader skapar svårigheter i livsmedelsförsörjning och ekonomi i många länder. På många håll i världen hotar svältkatastrofer och många människor är på flykt. Ofred, svält och flyktingskap drabbar nästan alltid kvinnor och barn hårdast.

Globalisering: De senaste århundradenas intensifierade globalisering har länkat samman världen på många sätt. Demokratiprocesser och ekonomin i många länder har utvecklats och hälso- och utbildningsnivåerna har höjts. Samtidigt finns andra skeenden som motverkar det positiva och är djupt oroväckande. Utvecklingen är därför svår att bedöma, då världen är sammanlänkad i ett enda system som ofta präglas av djup asymmetri, masskonsumtion och masskommunikation.

Klimatförändringar: Världen befinner sig i accelererande klimatförändringar. Detta har fått genomgripande och dramatiska konsekvenser för vår planet och dess ekosystem, med en snabb förlust av biologisk mångfald, föroreningar av hav och vattendrag och smältande glaciärer. FN:s klimatpanel IPCC:s rapport visar att det är ställt utom tvivel att mänsklig aktivitet orsakar förändringarna och att det enbart är kraftiga gemensamma åtgärder som kan bromsa utvecklingen.

Mer än en tredjedel av världens markytor och nästan 75 procent av sötvattenresurserna används till odling eller boskap. Sedan 1970-talet har världens befolkning fördubblats. Under samma tid har populationerna av vilda ryggradsdjur minskat med i genomsnitt 68 %. Djurarter har utrotats eller hotas av utrotning, den så kallade "sjätte massutrotningen". Hälften av korallreven är borta. Avskogningen fortsätter. Av alla däggdjur på jorden är idag bara 4 procent vilda djur. Resten är boskap och människor. Klimat- och rättvisefrågor är oskiljaktiga. De som drabbas allra hårdast av effekterna av klimatförändringar och miljöförstöring är världens fattigaste länder.

Sjukdomar och pandemier: I takt med att ekosystem invaderas och skövlas, ökar antalet sjukdomar som liksom covid -19 sprids mellan djur och människor.

Åren med pandemi (covid -19) har präglat och förändrat världen. Gränser har stängts och internationell samarbetsförmåga har satts på prov. Sjukdom och restriktioner har begränsat människors liv i samhällets alla delar.

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- Svenska kyrkan i Umeå behöver utveckla och fördjupa sitt engagemang för rättvisa, ekonomisk utveckling och mänskliga rättigheter i hela världen.
- Vi behöver följa Svenska kyrkans färdplan för klimatet och Luleå stifts strategi för hållbarhet.
- Vi behöver en beredskap för när händelser i världen påverkar oss lokalt.
- Vi behöver bygga gemenskaper för att stärka människors livsmod inför en osäker framtid.

Om Sverige

Sverige är fortfarande världens mest sekulariserade och individualistiska land, enligt World Values Surveys kartläggning som mäter människors värderingar. Sverige är samtidigt ett land som präglas av stor tillit till myndigheter.

Tillit och delaktighet: Ett samhälles sammanhållning bygger på tillit till andra människor och till sociala institutioner. Den känsla av ett "vi" som är nödvändig för att ett samhälle ska bestå över tid baserar sig också på en viss gemensam förståelse av hur världen fungerar, av rätt och fel, rimligt och orimligt.

Samhället dras isär på ett sätt som är djupare än bara att de ekonomiska klyftorna ökar. Många uttrycker att man inte känner sig delaktig i samhället.

Urfolkens rättigheter: Svenska kyrkans agerande under kolonisationen av Sápmi och delaktighet i de övergrepp och förtryck som riktade sig mot det samiska folket genom århundradena har diskuterats åtminstone sedan 1990-talet. Den kartläggning som gjorts visar på att kyrkan självständigt och som samhällsbärare och myndighetsutövare, varit delaktig i övergrepp och kränkningar som riktat sig mot samer, deras religionsutövning, traditionella levnadssätt, språk och kultur. Det pågår en aktiv försoningsprocess för upprättelse och stärkta förutsättningar för att kunna verka i en mer jämlik relation. Försoningsarbetet påverkar i hög grad Luleå stift och Umeå pastorat.

Digitalisering: Teknikutvecklingen och digitaliseringen har inneburit förbättringar på många olika sätt. De har förändrat svenskarnas sätt att umgås, söka information, skapa sin identitet och konsumera underhållning. Sociala medier kan anses vara en viktig del av demokratin i ett samhälle, men är samtidigt en plattform för konspirationsteorier.

Det finns en ny slags utsatthet som uppkommit genom att det på sociala medier är möjligt att skriva och påstå saker om andra som skulle vara svårt att säga ansikte mot ansikte. Det gör att vissa röster tystnar eftersom personangreppen blir alltför hårda.

Ökande klyftor i samhället: De sociala och ekonomiska klyftorna ökar i Sverige, inte minst på grund av den pågående inflationen, och flera stora organisationer larmar om att de möter fler, även barnfamiljer, som inte har mat för dagen och som lever i strukturell hemlöshet. Stadsmissionernas fattighetsrapport visar att pandemin har ökat utsattheten och fått helt nya grupper att söka hjälp. Rädda barnen rapporterar att relativ barnfattigdom är större i Sverige än i grannländerna: 23 procent i Sverige jämfört med 13 procent i Danmark till exempel. Även äldres fattigdom är ett reellt problem.

Ensamhet: Den ofrivilliga ensamheten ökar och är en faktor i både psykisk och fysisk ohälsa. Det finns olika slags ensamhet:

- Existentiell – vi känner att våra innersta tankar och känslor inte går att dela, att ingen verkligen lyssnar eller förstår.
- Social – man saknar band till vänner och bekanta som man känner samhörighet med eller kan anförtro sig åt.
- Emotionell – man saknar en kärlekspartner som man kan anförtro sig åt på djupet.

Ensamhet kan vara frivillig eller ofrivillig. Vi kan uppleva stark ensamhet fast vi har många sociala kontakter och relationer. Känslan av ensamhet överstiger då den faktiska ensamheten. De som lever i

nära relationer har den bästa psykiska och fysiska hälsan, och de lever längre. Att sakna familj och vänner verkar vara betydligt värre för välbefinnandet än att sakna en kärleksrelation.

Mest skadlig är den kroniska ensamheten och där personen hela tiden bekräftar för sig själv att hen är ensam och ingen vill umgås med hen. Ensamheten börjar leva sitt eget liv.

Ljud och tystnad: Något som börjar talas om alltmer är ljudföroreningar, där ett stort antal personer lever i sin vardag med hälsovådliga ljudnivåer. Också i Umeå är det så många som ca 35 000 personer som genom i synnerhet trafik lever i skadlig ljudnivå. Det blir angeläget att värna de tysta miljöerna.

Andlig öppenhet: Det är viktigt att notera att det finns en ny öppenhet i samhället för religiösa frågor. Ett antal mediepersoner är öppna med att de är troende och aktiva. Det finns en ny nyfikenhet och en medvetenhet om att de religiösa rörelserna bär tankar om människors frågor.

Existentiell tomhet: När vi beskriver omvärlden är det lätt att beskriva det som är bekymmersamt men inte alltid det som är bra. Flertalet har det trots allt bra. Men också i det välmående kan det finnas en existentiell tomhet som har svårt att hitta sitt språk.

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- Vi behöver bidra till att stärka människors livsmod och verka för att möjliggöra stärkt egenmakt och delaktighet i samhället.
- Vi behöver erbjuda rum för helighet och förundran där den andliga dimensionen ständigt är närvarande.
- Vi behöver bekämpa ensamheten och bidra till byggandet av gemenskaper, i och utanför våra gudstjänster.
- Vi behöver synliggöra samisk kultur och språk tillsammans med och i aktiv dialog med samer.

Om Umeå

Umeås liv och utveckling: Folkmängden i Umeå kommun ökar stadigt och uppgick till 130 997 personer den 31 december 2021. År 2031 beräknas befolkningstalet ha stigit till 147 955.

Umeå har en ung befolkning med en medelålder på 39 år. Många väljer att stanna kvar i staden efter studier vid Umeå universitet.

I Umeå pågår en intensiv utveckling av bostadsområden där det både förtätas och byggs ut. Trots det har priserna på bostadsmarknaden stadigt ökat och det är fortfarande viss bostadsbrist.

Kulturlivet i Umeå är rikt och blomstrar på teatrar, Norrlandsoperan, museer, gallerier och festivaler.

Segregering och marginalisering: Umeå kommun tar emot ett antal nyanlända från Ukraina 2022. Papperslösa har de senaste åren fått det svårare och är fler till antalet. I segregationsbarometern (Delmo) ligger värdet i Umeå näst högst i Norrland efter Gävle. I rapporten *Alla de här drömmarna* (2021) beskrivs marginalisering upplevd av intervjuade 14-26-åringar på Ålidhem och Ersboda. Också kommunens och Brås rapport *Umeå växer tryggt och säkert* beskriver segregering och oro. De som möter och följer EU-migranter och papperslösa ser att det finns en okunskap och automatisk rasism

hos myndigheter och banker i bemötandet. Kartläggningar genomförda av Friends visar att de flesta trakasserier handlar om etnicitet och rasism.

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- Vi behöver vara kyrka i hela samhället.
- I en kulturstad som Umeå behöver Svenska kyrkan vara en vital aktör som både värnar kyrkans unika röst och samspelar med övriga kulturutövare.
- Vi ser att vi är efterfrågade i kris, men behöver också stärka vårt förebyggande arbete och vår förmåga att finnas med i livets alla skift.

Om Svenska kyrkan i Umeå

I Umeå finns ett stort antal kyrkor och samfund och Svenska kyrkan i Umeå samspelar både ekumeniskt och interreligiöst. Umeå pastorat, med de sex församlingarna Tavelsjö församling, Tegs församling, Umeå landsförsamling, Umeå Maria församling, Umeå stadsförsamling och Ålidhems församling finns i staden och delar av den omgivande landsbygden.

Medlemstalet 2021 var 64 623 (59 %) Prognosen är att andelen medlemmar år 2025 uppgår till 55 %.

Minskade resurser: Svenska kyrkan i Umeå har fortfarande en mycket god ekonomi. Men prognoserna över tid är helt otvetydiga. Resurserna kommer att stadigt minska. Under 2019 genomfördes en stor besparing som omfattade både tjänster och lokaler. Det kommer att behövas fler åtgärder inom det närmaste decenniet. Att trots en krympande ekonomi möta de ökande behoven av kyrkans tjänster är en av de viktigaste arbetsuppgifterna för förtroendevalda, anställda och ideella de närmaste åren.

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- Vi behöver bli skickligare att nyttja resurserna för att utföra uppdraget
- Vi behöver låta de fyra delarna av den grundläggande uppgiften samspela i högre grad
- Vi behöver bredda och fördjupa arbetet med teologi, bibel och samtal om tro både när det gäller sammanhang och innehåll.

2. Omvärlden utifrån gudstjänst, undervisning, diakoni och mission

I den fortsatta omvärldsanalysen analyserar vi omvärlden med utgångspunkt i de fyra dimensionerna av kyrkans uppdrag: Gudstjänst, Undervisning, Diakoni, Mission.

Mission

Yttre och inre sekularisering: Att vi lever i ett sekulariserat samhälle har påverkat kyrkan på många sätt. Det är fler som går ur kyrkan och färre som frågar efter kristen tro i traditionell mening. Kyrkan i Umeå är en del av samhället och det har också skett en inre sekularisering av kyrkan. Vi har följt med i samhällets ifrågasättande av tron och ibland börjat ifrågasätta oss själva. Detta har lett till en sorts ängslighet och ett förtygligande. Men mitt i osäkerheten finns ändå en stark vilja och handlingskraft och det går att ana en rörelse mot förändring.

En ny nyfikenhet: På skolor bland unga märks en förändring i hur man talar om tro. Många människor är öppna och nyfikna. När världen verkar osäkrare, är plötsligt Augustinus ord om att det finns ett tomrum som bara Gud kan fylla, något som människor också börjar relatera till. Den psykiska ohälsan ökar, den hälsa som vi inte kan mäta på samma sätt som den fysiska. Kanske har det också bidragit till att det andliga får större plats. Vi har också ett mer mångkulturellt samhälle, där trosfrågor får plats i debatten. Unga konvertiter längtar att få plats i vår kyrka som unga ledare och ansvariga. Vårt internationella arbete känns också närmare, när våra gemensamma naturresurser börjar ge vika.

Ett förtroende som utmanar: Vi som kyrka har ett förtroende som vi själva måste tro på. Vi behöver vara en kyrka som fortsätter att fördjupa våra kontakter med den världsvida kyrkan och kyrkorna i vår närhet. Framför allt behöver vi vara en modig kyrka fylld av barmhärtighet och kärlek, och som har Jesus som centrum och förebild, där missionen är att vara Jesu händer och fötter.

Internationellt arbete: Pastoratet har ett nätverk av personal från varje församling med uppgift att dela erfarenheter och främja gemensamma insatser i det internationella arbetet, men i många församlingar finns svårigheter att skapa stabila internationella grupper med både ideella och anställda.

Diakoni

Inom kyrkans diakoni finns ett outtömligt behov, där en stor del av diakonin arbetar för människor i utsatthet.

Ökad stress och ohälsa: Även om befolkningen i Umeå i undersökningar visar sig må något bättre än i riket som helhet, finns en ökning av upplevd stress, psykisk ohälsa och upplevd ofrivillig ensamhet. Nästan en femtedel av männen och nio procent av kvinnorna upplever en form av ensamhet. Socialförsäkringssystemet halkar efter den allmänna löneutvecklingen. Besökare på kyrkans ekonomiska rådgivning har ofta svårt att betala en normal hyra. Den ökade mängden nyanlända efter 2015 har fortsatt svårt att hitta bostad och försörjning. Svenska kyrkan i Umeå möter konsekvenserna av de ökade klyftorna i samhället.

Behov av samtalsstöd och rådgivning: Det är långa köer till samhällets samtalsstöd och familjerådgivning. Många vårdinstanser och offentliga mötesplatser hänvisar till Svenska kyrkan för den som söker en samtalskontakt. Svenska kyrkans diakonala mötesplatser fyller en viktig funktion och samspelar med de diakonala insatserna för särskilt utsatta grupper. Självården på institutioner

som sjukhus, campus, i kriminalvård och på regementet är efterfrågad. Många söker kyrkan när man är i kris och upplever också då att kyrkan är ett gott stöd.

Förändrade kompetensbehov: Vi ser en diakoni som blir alltmer kvalificerad och komplex, där diakonernas roll också förändras och där de ideellas roll behöver vara tydlig.

Gudstjänst

Gudstjänst är ett uttryck för gemenskapen mellan Gud och människa, människa och människa och människans relation till sig själv. Relationsskapandet i kyrkans mitt innefattar också relationen till skapelsen. Alla dessa relationer vilar som i en brännpunkt i gudstjänsten. En gudstjänst där öppna och komplexa bilder av Gud, människa och mig själv växer fram och tar gestalt ger rymd för mognad och utveckling i tro.

Församlingarna och kyrkorna har en stor variation av gudstjänster. Tyngdpunkten ligger dock på söndagar klockan 11. Nästan alla kyrkor firar mässa varje söndag. Några har en rikare liturgi och några har en enklare mer avskalad liturgi.

Nya perspektiv: Vi lever med ett starkt rosenianskt arv som har påverkat kyrkan i Umeå på olika sätt, inte minst teologiskt och liturgiskt. Idag växer Umeå och de som kommer till gudstjänster och kyrkliga handlingar har ofta ingen tidigare relation till kyrkan. Den längtan som för dem till kyrkan kan se olika ut.

Undervisning

Tillsammans med gudstjänst, diakoni och mission utgör undervisning Svenska kyrkans grundläggande uppgift. Till en holistisk förståelse av undervisning hör åtminstone tre aspekter. Det handlar om att förvärva kunskap, formas in i kristet liv samt att fortsätta utvecklas och förvandlas. Detta ligger i kyrkans uppdrag och syfte: "människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas".

Nya pedagogiska förutsättningar: Den minskade förtroendet med kristen tro får konsekvenser bortom den enskilda människan. Utan minnen och tillgången till ett religiöst språk skapas inte de religiösa och kulturella värden som bidrar till sammanhållningen i ett samhälle. Detta är allvarliga följder som utmanar kyrkan på djupet. Till kyrkans undervisningsuppdrag hör att återskapa relationen mellan kristen tro och människors liv. Ordet "återskapa" är viktigt, eftersom undervisning inte gäller att skapa en relation mellan människa och Gud. Den uppgiften är Guds egen. Kyrkans uppgift är att påminna om och väcka den vilande relationen mellan människan och den heliga treenigheten. De stora berättelserna finns snart inte hos gemene man. Än så länge kan de lite äldre delar av bibelberättelserna men hos många yngre och hos barnen kan det vara så att man aldrig har hört berättelserna.

Det finns i pastoratet en stor bredd av undervisning riktad till många olika åldrar och i olika typer av grupper. Inom konfirmandverksamheten samverkar vi i pastoratet medan övriga delar av barn- och ungdomsarbetet sker i varje församlings egen regi. I varje församling finns också grupper för vuxna

som samtalar om tro och liv ibland i form av promenadgrupper, pilgrimsvandringar eller vuxenkatekumenat. Dessa sammanhang är viktiga för byggandet av gemenskaper.

3. Omvärlden från barnens perspektiv

Inledning

”I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamheter” (Kyrkoordningen, 1 avd. inledningstext)

Jesus påminner oss om barnens betydelse och position i kyrkans gemenskap när han säger att vi måste bli som barnen för att komma in i himmelriket. Eller när han säger ”Låt barnen komma till mig och hindra dem inte.” Att arbeta med barnkonsekvensanalys inför alla beslut och ständigt ha barnens rätt och barnens bästa för ögonen i inriktning av verksamhet och beslut är en del i vårt svar på Jesu uppmaningar. Syftet med barnkonsekvensanalys är att barnens rätt ska beaktas och säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattande.

Vilka är då barns rättigheter?

Barnkonventionen, som är del av svensk lag sedan 2020, antogs 1989. Lagen beskriver de rättigheter som alla barn i världen ska ha. De artiklar som främst bedöms vara av vikt vid en barnkonsekvensanalys är:

Artikel 2 Inget barn ska diskrimineras.

Artikel 3 Barnets bästa i främsta rummet.

Artikel 6 Barns rätt till liv och utveckling.

Artikel 12 Barnets rätt till deltagande och inflytande.

Artikel 14 Barn har rätt att utöva vilken religion de vill, eller ingen alls.

Artikel 23 Alla barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till fullvärdigt och anständigt liv som gör det möjligt för dem att delta aktivt i samhället.

Artikel 30 Barn som tillhör minoritetsgrupper eller ursprungsbefolkningar har rätt till sitt eget språk, sin kultur och religion.

Ekonomi

Enligt Umeå kommuns egen statistik lever 6% av barnen i barnfattigdom, vilket är en relativt låg siffra då det är 12% enligt Rädda Barnens statistik för Sverige som helhet.

Barn till ensamstående utrikesfödda mammor riskerar i allt högre grad att drabbas av barnfattigdom. Siffror från Rädda Barnen visar att skillnaden i barnfattigdom mellan inrikes och utrikes födda i Sverige är störst i EU.

Stöd

Närmsta 10-årsperiod väntas störst ökning av andel småbarn på Teg och Tomtebo.

Sedan 2014 samverkar skola, hälsovård och socialtjänst genom samverkansmodellen Hälsa, Lärande, Trygghet (HLT), i första linjen. Psykisk ohälsa bland unga ökar och i april 2021 öppnade regionen ett kontaktcentrum som vårdnadshavare når via 1177. BRIS har öppnat en barnmottagning i Umeå.

Hälsa

Den psykiska ohälsan ökar och den går ner i åldrarna. Barn berättar om vikten av att prestera på alla områden. Pressen av att de måste vara duktiga i skolan, på idrotten, i familjen, som kompis. Att det aldrig duger att bara vara utan är en ständig kamp för att ligga på topp i alla områden, vilket kan sägas vara symptom på att livet inte går ihop. En arena för barn som fått betydligt större utrymme de senaste åren, bland annat på grund av pandemin, är nätet. De sociala medierna har en central betydelse för barn och unga. Där odlas relationer och intressen. Men det finns en påtaglig baksida också då till exempel 45% av pojkarna och 52% av flickorna har upplevt sexuella trakasserier genom nätet. Nätmobbning utbreder sig. Barn som utsatts för trakasserier har större risk att drabbas av psykisk ohälsa. Etnicitet och religion är den vanligaste orsaken till trakasserier, och de barn som utsätts uppger också att de inte vet vart de ska vända sig för hjälp. Här ses även en kunskapsbrist hos skolan i trosfrågor.

Under åren med pandemi påverkades barnen i hög grad. De barn som redan haft det dåligt före pandemin uttrycks ha fått det ännu sämre under pandemin. I flera undersökningar uttrycks att barns inflytande över sin egen verklighet minskade kraftigt, antalet signifikanta andra och trygga vuxna runt barnen har också minskat. Utsatta barn har varit svårare att få kontakt med då barnen mött färre vuxna utanför sin egen krets. Däremot har barns direkta kontakt med BRIS ökat. Barn har behövt ta ett eget ansvar för sin psykiska hälsa.

BRIS och Mind fick 2021 en ökning av samtal med 32 respektive 37% jämfört med 2020. I Minds mätning över den psykiska hälsan i Sverige uppger hela två tredjedelar av 16-19-åriga kvinnor sig ha psykisk ohälsa. I Umeå svarar i en undersökning 100 ungdomar mellan 13 och 18 år att de inte har någon enda person som bryr sig om dem. Alkohol-användandet har minskat bland unga, dock märks en drogliberal inställning.

Kyrkan med barn och unga

0–13 år

Umeå pastorat bedriver öppna förskolor i alla kyrkor, det erbjuds även grupper som riktar sig särskilt till pappor, till barn med funktionsnedsättningar och till unga föräldrar.

Utöver öppna förskola har vi få verksamheter som riktar sig till barn under 7 år.

För åldersgruppen 7–9 år är vi som bäst när det gäller verksamhet. Pastoratet erbjuder många körer och barnverksamheter, strax under 30 olika.

För 10-13 åringarna erbjuder vi inte lika mycket som för lågstadieåldern. De flesta församlingarna har körer för mellanstadieåldern men det erbjuds färre verksamheter för den som inte vill sjunga.

Skolkontakterna är över lag väldigt bra i pastoratet gällande lågstadiet, där församlingarna erbjuder påsk och julvandringar, orgelkul, kyrkvisning, dockspel.

Även här erbjuds det mindre för mellanstadiet, men några församlingar har ett gott samarbete med mellanstadiet också där man bjuder till på exempelvis påskmåltid, allhelgonavandring,

pilgrimsvandring. Några församlingar har även utbildade Bibeläventyrare som kommer ut till skolorna för att undervisa årskurs 4 och årskurs 5 om bibeln.

Utöver dessa undervisande verksamheter så gör vi även aktiviteter i samverkan med andra aktörer; till exempel bibliotek, musikskolan, andra församlingar, idrottsföreningar, hembygdsföreningar, EFS.

Församlingarna delar också ut många barnbiblar. Barnen har rätt till andlig utveckling, enligt barnkonventionen. Alla församlingar delar ut biblar till barn som fyller 5-6 år och vissa ger också en annan typ av barnbibel till de barn i verksamheten som ska sluta årskurs 3, som en avskedsgåva och tack för tiden i lågstadieverksamheten.

13–18

Verksamheten 13-18 år är till största delen fokuserad till efter konfirmationen. Verksamheter för ungdomar i årskurs 7 är väldigt få i pastoratet.

Konfirmandarbetet är stort och engagerar många unga, både konfirmander men också unga ledare. Konfirmationsarbetet är pastoratsövergripande vilket har gjort att även ledarutbildningen som kommer efter konfirmationen är pastoratsövergripande. Ledarutbildningen är 3 år och upplägget är 3 helgläger per utbildningsår, där man efter andra året gör praktik i en församling eller på ett konfirmandläger och att man efter tredje året anses klar med utbildningen och kan ta på sig ett ledaruppdrag. Pastoratet har många unga ledare som vill engagera sig i olika uppdrag.

Verksamhet utöver ledarutbildning och konfirmation är ungdomskvällar som finns i varje församling. Vissa församlingar arbetar också med skolkårar på högstadieskolorna och hjälper till på skolorna vid kriser eller när lärare är i behov av hjälp med gruppprocesser.

Diakoni riktad till barn och unga

P.S. Ung är en samtalsmottagning riktad till ungdomar i åldrarna 13-25 år. *P.S. Ung* erbjuder samtalsstöd och rådgivning. Personer vars behov vi inte har kompetens att möta lotsas vidare. Barn och unga som kommer som flyktingar är särskilt utsatta.

Unga och minoritet/ursprungsbefolkning

I Umeå pastorat erbjuder vi finskspråkig verksamhet som utgår till stor del från Ålidhems församling. Vi anser att det är viktigt att kunna samlas i församlingssamfundet i form av olika aktiviteter, även på det egna modersmålet. Den finskspråkiga verksamheten firar gudstjänst på finska var tredje vecka och utöver det erbjuder vi bokcirklar, pilgrimsvandringar och finsk kör. Vi erbjuder även församlingsresor för den finskspråkiga verksamheten.

Verksamhet riktad mot vår ursprungsbefolkning är sparsam. Pastoratet har en arbetsgrupp bestående av personal från varje församling samt ideella vars uppdrag är att bidra till att pastoratet ska jobba mer aktivt med det samiska kyrkolivet. Den här arbetsgruppen är relativt nystartad så vi har ännu inte sett några effekter av den.

En kyrka för alla

I Umeå pastorat har vi verksamhet för barn och unga med funktionsnedsättningar, vår blå verksamhet. I det har vi Blå träffen, Blå fredag och Blå konfa. Blå träffen ses varje vecka och Blå fredag varannan vecka. Blå konfa erbjuds till ungdomar som går i grundsärskola eller träningsskola. Vi har också en öppen förskola för de familjer som har barn med en funktionsnedsättning eller

sjukdom som leder till anpassningar i det dagliga livet.

Inom teckenspråksverksamheten erbjuds jul- och påskvandring, dockspel för förskoleklass, besök på förskolan Trollgrottan samt teckenspråkiga dop. Även självvårdande samtal för ungdomar finns vid behov.

Analys

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- I åldrarna 10–13 år är verksamheten begränsad.
- För den som inte konfirmeras är vägarna in i kyrkan svåra att erövra.
- Kyrkans närvaro på skolorna behöver stärkas.
- Det psykosociala och existentiella stödet för barn och unga behöver stärkas.
- Med en pastoratsgemensam ledarutbildning för unga behöver vi förstärka församlingskontakten.
- Erbjuda plats för religionsutövning på andra språk.
- Möta behovet hos barn i fattigdom.

Sammanfattande analys

- Kyrkan i Umeå behöver utveckla och fördjupa sitt engagemang för världen. Främst genom Act Svenska kyrkan.
- Vi behöver en beredskap för när händelser i världen påverkar oss lokalt, till exempel migrationens konsekvenser, klimatet och konflikter. Beredskapen sker genom samverkan med andra goda krafter.
- Vi behöver verka för och möjliggöra stärkt egenmakt och skapa delaktighet i samhället.
- Vi behöver erbjuda rum för helighet och förundran där den andliga dimensionen ständigt är närvarande.
- Vi vill bekämpa ensamheten och bidra till byggandet av gemenskaper, i och utanför våra gudstjänster.
- Det psykosociala och existentiella stödet för barn och unga behöver stärkas.
- Vi vill synliggöra samisk kultur och språk tillsammans med och i aktiv dialog med samer.
- Vi vill vara kyrka i hela pastoratet
- I en kulturstad som Umeå ska Svenska kyrkan vara en vital aktör som både värnar kyrkans unika röst och samspelar med övriga kulturutövare.
- Vi ser att vi är efterfrågade i kris, men behöver stärka vårt förebyggande arbete och vår förmåga att finnas med i livets alla skiften.
- Vårt arbete med teologi och samtal om tro behöver breddas och fördjupas både när det gäller sammanhang och innehåll.
- Alla de fyra delarna av den grundläggande uppgiften behöver samspela i hög grad.